Matmäklare

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Också företag som handlar med livsmedel utan att själva hantera dem fysiskt räknas som livsmedelsföretag om de träffas av kraven i livsmedelslagstiftningen. Sådana företag kallas ofta matmäklare. Här hittar du information om vad som gäller för dessa företag.

Vad är en matmäklare?

Matmäklare är inte ett begrepp som finns i livsmedelslagstiftningen men det används här för att beskriva handel med livsmedel där företaget inte kommer i fysisk kontakt med livsmedlen. Andra begrepp som också förekommer är broker eller trader.

Företag som agerar matmäklare är ofta mellanhänder mellan producenter av livsmedel och grossister eller detaljhandeln.

Registrering och godkännande av matmäklare

Att handla med livsmedel, oavsett om företagaren har fysisk kontakt eller inte med livsmedlen, är en del av livsmedelskedjan. En företagare som bedriver en sådan verksamhet med viss grad av kontinuitet och viss grad av organisation räknas som en livsmedelsföretagare. Se artikel 3.2 och 3.3 i förordning (EG) nr 178/2002. En livsmedelsföretagare ska se till att företagets anläggningar registreras eller godkännas hos kontrollmyndigheten. Se artikel 2.1 c, 6.2 och 6.3 i förordning (EG) nr 852/2004.

Matmäklare kan ha en företagsadress som de sköter handeln med livsmedel från, och ibland har de även andra lokaler. Företag som enbart bedriver handel med livsmedel utan att komma i fysisk kontakt med dem, ska registrera företagsadressen som en anläggning.

När det gäller riskklassning så klassas företag som säljer livsmedel till andra livsmedelsföretag som så kallad ”livsmedelsanläggning i tidigare led”. Matmäklare har huvudaktiviteten ”grossist” och får då verksamhetstypen ”partihandel”. Läs mer om aktuell riskklassning här:

Exempel på riskklassning i tidigare led

En eller flera anläggningar

Företag som både har en anläggning på en adress där livsmedel på något sätt hanteras fysiskt, och agerar matmäklare från en företagsadress, bör som huvudregel registrera eller godkänna den anläggningen där livsmedlen hanteras hos sin kontrollmyndighet. Matmäklardelen av företaget och aktiviteterna som är kopplade till handel bör då ingå i registreringen eller godkännandet för den anläggning där livsmedel hanteras fysiskt.

Är matmäklardelen av företagets verksamhet däremot stor, och till största del sköts från annan plats och därmed inte kan kontrolleras på den registrerade eller godkända anläggningen där livsmedlen hanteras fysiskt? Då ska företaget registrera matmäklardelen som en separat anläggning. Ett exempel på det kan vara ett företag som tillverkar whisky i en anläggning och som även bedriver storskalig handel med andra varumärken av whisky från ett kontor.

Begreppet anläggning

Huvudkontor

Tredjepartslager

Företag som handlar med livsmedel och hyr in sig på lager som redan är registrerade livsmedelanläggningar (så kallade tredjepartslager), behöver endast ha företagsadressen registrerad som en anläggning. Det gäller även företag som anlitar registrerade tredjepartslogistikaktörer som ansvarar för

import/införsel, lagerhållning, ompaketering, märkning och leverans till detaljhandeln. Ett företag som handlar med livsmedel ska dock på förfrågan kunna svara på, på vilka andra anläggningar företagets livsmedel hanteras, så att kontrollmyndigheten kan se att de grundläggande kraven om spårbarhet för livsmedel uppfylls. Ett exempel på en affärsmodell som kan användas av dessa företag är dropshipping.

Dropshipping – vad är det? - Konsumenteverket

Spårbarhet

Import och införsel som matmäklare

Det är skillnad på import och införsel. Med import menas när ett företag köper in livsmedel från ett land utanför EU till Sverige. Med införsel menas när ett företag köper in livsmedel från ett annat EU-land till Sverige. Ett företag kan både importera och föra in livsmedel till Sverige utan att hantera livsmedel fysiskt, det vill säga som en matmäklare.

Det är viktigt att företag i sin ansökan om godkännande eller anmälan om registrering, anger om företaget planerar att importera eller föra in livsmedel.

Av samma anledning som att ett företag kan behöva registrera sina anläggningar eller få dem godkända av olika kontrollmyndigheter i Sverige om de finns på flera ställen, kan ett företag som bedriver handel i flera olika länder behöva registrera sina anläggningar eller få dem godkända i respektive land.

Om ett företag har en registrerad eller godkänd anläggning i ett annat land, handlar med livsmedel till svenska företag och har ett lager i egen regi i Sverige, ska också lagret i Sverige registreras som en anläggning. Om företaget däremot hyr in sig på ett registrerat tredjepartslager i Sverige räcker det med att den utländska anläggningen är registrerad eller godkänd i det land inom EU som verksamheten bedrivs från.

Företag som bedriver handel och importerar livsmedel till EU måste ha en adress inom EU.

Import av livsmedel och köks- och bordsartiklar till EU

Exempel

Ett företag som handlar med livsmedel har ett kontor på en företagsadress i kommun A och ett lager på en adress i kommun B där livsmedlen fysiskt befinner sig.
Lagret ska registreras som en anläggning i kommun B.
Om företaget endast utför rent administrativa arbetsuppgifter på kontoret och alla aktiviteter kan kontrolleras av kontrollmyndigheten vid kontroll av lagret, behöver inte kontoret i kommun A registreras som en egen anläggning.

Ett företag som handlar med livsmedel har ett kontor på en företagsadress i kommun A, ett lager i kommun B och ett till lager i kommun C.
Kontrollmyndigheterna i de tre kommunerna behöver utreda behovet av separata registreringar för att uppnå en effektiv kontroll. Lagren i kommun B och kommun C bör registreras som separata anläggningar.
Om företaget endast utför rent administrativa arbetsuppgifter på kontoret i kommun A och alla aktiviteter kan kontrolleras av kontrollmyndigheten vid kontroll av lagren i de andra kommunerna, behöver inte kontoret i kommun A registreras som en egen anläggning.

Om kontoret ansvarar för handel av livsmedel och system för spårbarhet, utformning av livsmedelsinformation och andra aktiviteter som inte kan kontrolleras på lagren, bör även kontoret registreras som en separat anläggning i kommun A. Om företaget består av flera anläggningar ska kontoret registreras som ett huvudkontor.

Ett företag som handlar med livsmedel har ett kontor på en företagsadress i kommun A och hyr in sig i ett lager i kommun B där livsmedel lagras. Lagret är redan registrerat i kommun B som en livsmedelsanläggning av ett annat företag som hyr ut lagret.
Företaget som handlar med livsmedel ska då registrera anläggningen på företagsadressen i kommun A.
Företaget som handlar med livsmedel och hyr in sig på lagret behöver inte registrera lagret som en separat anläggning i kommun B.

Ett företag som handlar med livsmedel har en företagsadress och en registrerad livsmedelsanläggning i Polen och hyr in sig och lagrar livsmedel på ett tredjepartslager i kommun A i Sverige. Tredjepartslagret är redan registrerat i kommun A som en livsmedelsanläggning av ett svenskt företag som hyr ut lagret.
Det polska företaget som handlar med livsmedel behöver inte registrera tredjepartslagret i Sverige som en separat anläggning.

Senast uppdaterad 9 juni 2026 Ansvarig grupp ROR_LH